

Natuurfotografe Heike Odermatt: "Ik voel me in de natuur meer thuis dan in de gewone wereld"

Voor dit interview reis ik af naar een dorp iets onder Eindhoven, omgeven door veel bos en hei. "Er is hier wel veel natuur, maar ik zit toch relatief ver van natuur die ik interessant vind. De Leenderheide is me te vlak, bijna geen heuveltje te zien, en er komen te veel mensen. Ik ben misschien te veel verwend met de bergen in Zwitserland." Heike Odermatt, ze is de laatste jaren succesvol in grote natuurfotowedstrijden. Haar vriend woont in Zwitserland, dus het is niet verwonderlijk dat zij vaker in de bergen zit dan in de Nederlandse bossen.

Heike Odermatt. Foto Marcel Schäfer.

Heike Odermatt woont sinds 1984 in Nederland, spreekt foutloos Nederlands met de laatste sporen van een Duits accent, inmiddels verrijkt met flink wat van de Brabantse tongval. Bovendien praat ze in rap tempo, zodat ik haar af en toe moet vragen om haar woorden te herhalen. Ze werd in 1967 geboren in Zuid-Duitsland

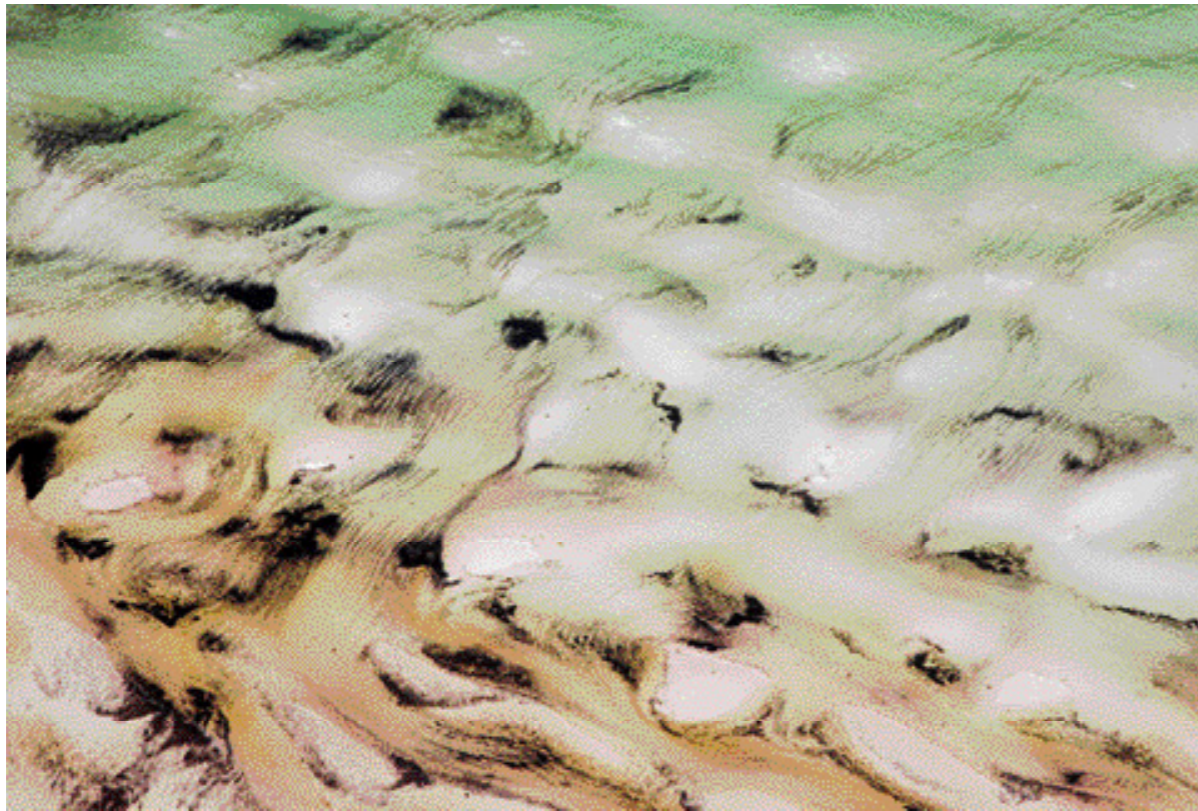
en groeide op in het heuvelachtige land aan de Bodensee met uitzicht op de Zwitserse en Oostenrijkse Alpen. "Toen ik op mijn 16e met mijn familie moest meekomen naar Nederland, had ik geen keus, maar als je hier eenmaal een aantal jaren woont blijf je hangen. Gelukkig is het maar anderhalf uur rijden naar de Veluwe."

Rollei 35

Haar creatieve ontwikkeling begon niet meteen met fotografie. Ze tekende en schilderde graag, in allerlei technieken en stijlen, naast haar grote liefde paardrijden. Fotografie was duur, een potlood kostte weinig, maar op een goed moment kreeg ze een Rollei 35 cameraatje. Goed lensje en lekker compact, maar weinig veelzijdig, zeker niet voor haar eerste motieven: de paarden. Een paar jaar later kreeg ze een Minolta spiegelreflex en daarmee ging ze 'echt' fotograferen en kwam ze tot haar huidige passie natuurfotografie.

"Het meeste van de fotografie heb ik mezelf aangeleerd, maar ik wilde ook wat andere takken van de fotografie leren kennen, zoals het werken met de technische camera en studiofotografie. Daarom heb ik naast mijn werk de vakopleiding van de Fotovakschool in Apeldoorn afgerond. Tijdens die opleiding kon ik aan alle soorten fotografie 'ruiken', zonder zelf de ambitie te hebben om bijvoorbeeld in een studio te gaan fotograferen. De natuur trekt me het meest, vooral het buiten zijn. Dáár ligt mijn hart. Met tekenen en schilderen ben ik gestopt toen ik serieus kon gaan fotograferen. Ja, fotograferen gaat in principe veel 'sneller'. Een schilderij kost uren werk. Een foto kost een druk op de ontspanknop en heeft het

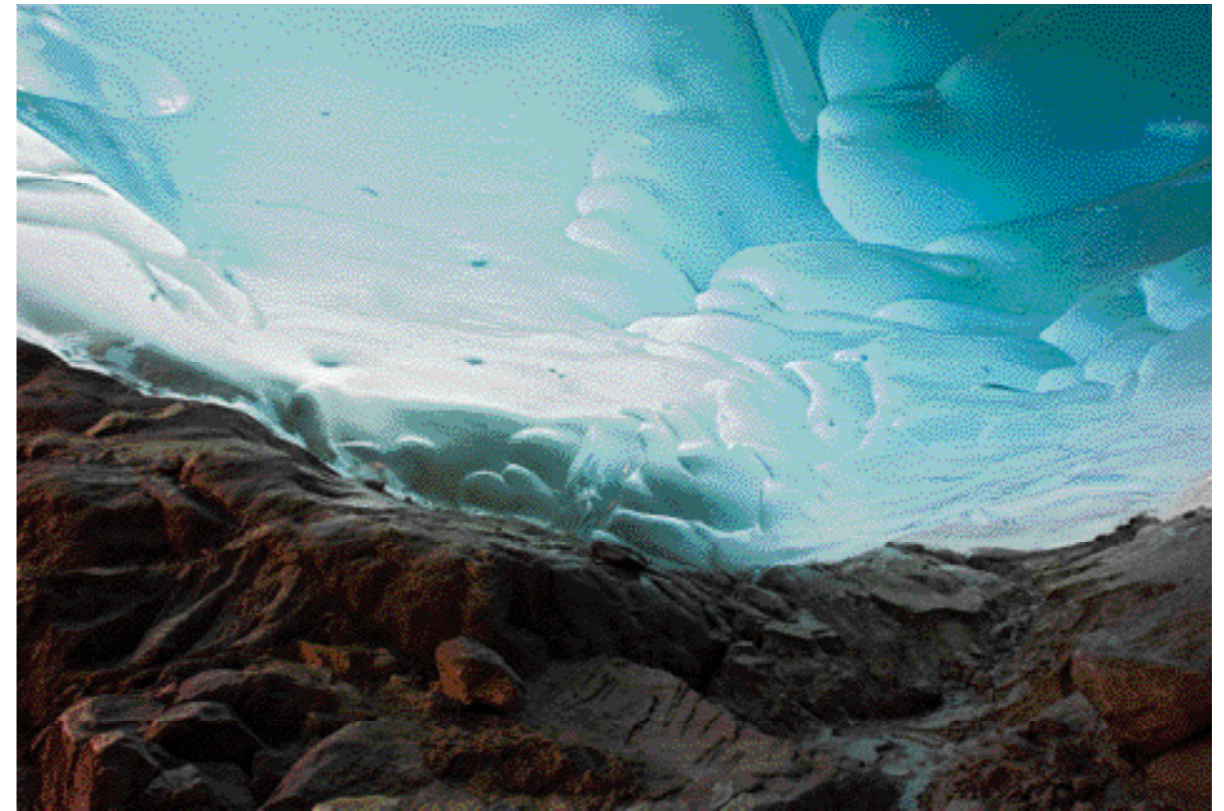

voordeel dat je vaak uren in een mooie omgeving kunt vertoeven en tijdens het fotograferen de natuur kunt beleven. De beleving in de natuur is zeker zo belangrijk als de uiteindelijke foto. Ik ga er het liefst alleen op uit. Ik voel me in de natuur meer thuis dan in de gewone wereld."

Schreeuwend duur

Heike heeft een baan als dtp-er bij een pre-press bedrijf, en maakte daarvoor de grafische school af. "Ik doe helaas meer productiewerk dan vormgeving, dus in mijn werk ben ik weinig creatief bezig. Mijn creativiteit kan ik wel kwijt in mijn vrije tijd. Als vakwerk in opdracht maak ik

ook wel eens huwelijksreportages, reportages van paarden en honden en doe ik wat sportfotografie, maar mijn vrije werk komt puur uit de natuur. Die belangstelling voor de natuur kwam vanzelf, het werd me niet van huis uit meegegeven. Ik was altijd al gek op mooie dieren- en natuurfoto's. Vroeger had ik niet durven

dromen dat ik later zelf achter de camera zou staan om pinguïns en leeuwen te fotograferen." "Het liefst ga ik naar natuurgebieden in de gematigde en koelere landen, zoals Scandinavië. Ik houd van koude, ruige, ongerepte gebieden, sneeuw en ijs. Het klimaat in de landen rond de Middell-

landse Zee trekt mij minder. Dan nog liever Afrika, daar liggen ook zoveel schitterende natuurreservaten. Want behalve dieren fotografeer ik vooral ook landschappen, en landschappelijk zijn sommige delen van Afrika erg mooi. Dat reizen is alleen een dure hobby en een sponsor heb ik nog niet gevonden! Ik zou graag

nog eens naar Groenland en Spitsbergen gaan, en naar Antarctica en South Georgia. Maar reizen naar de Zuidpoolstreken zijn schreeuwend duur en op de meeste van die reizen – zoals South Georgia – blijf je maximaal maar vijf dagen, dat is me eigenlijk te kort. Ik zoek nu naar andere mogelijkheden. Maar volgende maand

wordt het een herfstreis door het binnenland van IJsland, samen met mijn vriend, in een gehuurde 4x4pick-up met achterop een klein campertje. Zo kunnen we onze eigen gang gaan. Mijn vriend heeft ook zijn passie in de natuurfotografie, wel zo prettig, dus hebben we alle tijd om ergens te blijven hangen.”

GDT

Heike publiceerde tot nu toe weinig, soms in het Duitse natuurfotoblad NaturFoto (‘dat blad wordt langzamerhand wat minder en nogal voorspelbaar’). Wel houdt ze af en toe een lezing en neemt ze deel aan exposities. En de laatste jaren is ze telkens heel succesvol in belangrijke internationale wedstrijden. Meermaals haalde ze prijzen of op zijn minst nominaties bij het GDT waarvan ze lid is (Gesellschaft Deutscher Tierfotografen). Zij heeft ook twee keer in de jury gezeten van de ‘Europese natuurfotograaf van het jaar’. Het niet tussen mensen willen zitten is maar betrekkelijk: ze zoekt wel gelijkgestemden op en is behalve van het GDT ook lid van de Eindhovense natuurfotoclub en het landelijke Natuur Fotografen Gilde. Haar werk wordt gedistribueerd door het stockbureau Foto Natura. “Dat verkoopt maar weinig hoor. Hier wil men vooral Nederlandse thema’s en ik heb nu eenmaal meer werk uit Scandinavië en andere landen. Er is

tegenwoordig veel te veel gratis materiaal beschikbaar, vaak van middelmatig niveau, waardoor het steeds moeilijker wordt je foto’s voor een normale prijs te verkopen. De mentaliteit in Nederland is ook anders dan bijvoorbeeld in Zwitserland. Hier mag het niets kosten, maar dáár betaalt men gemakkelijker voor kwaliteit. Ik fotografeer daarom eigenlijk niet direct voor de verkoop, maar leg vast wat mij boeit en wat ik zelf mooi en goed vind. Anders zou ik me telkens moeten afvragen of iets wel verkoopbaar is, of mijn schaarse vrije tijd steken in zaken die me minder boeien. Daar werk ik niet naartoe, dat zou ten koste gaan van de kwaliteit van mijn beelden en van mijn passie.”

Combinatie

Vogelfoto’s? “Nee, niet speciaal en zeker niet vanuit een schuilhut met een enscenering die je speciaal daarvoor opstelt. Dat wordt me te veel een studiosituatie en dat ligt me niet. Macro doe ik ook weinig, misschien een of twee maal per jaar. Ja, ik heb wel mooie Jan van Genten, portretten, vliegbeelden, hun gedrag en overzichten van hun kolonie. En op de Falkland Eilanden bijvoorbeeld ook pinguïns. Dan kost het heel veel tijd als je de optimale situatie wilt vastleggen of een bijzonder gedrag, en alles ook nog in het juiste licht. Op de Falklands zat ik vijf dagen op één

eilandje tussen de pinguïns, dan lukt het om die optimale situatie af te wachten. Daarom wil ik liever geen haastig vijfdaags bezoek aan South Georgia brengen, je moet veel langer op één plek kunnen blijven, zeker als die plek zo ver weg ligt.” Voor Heike is de combinatie dierfotografie en landschapsfotografie ideaal. Dieren vindt ze erg boeiend in hun gedrag en de landschapsfotografie brengt weer rust, waarbij ze alles beter kan afwegen voordat ze een opname maakt. “Onderweg sla ik alle beelden meteen op en maak ik tegelijk een back-up. Er crasht te vaak iets, dus ik neem geen risico. Ik maak onderweg dan al een eerste selectie – dat blijkt achteraf vrijwel steeds ook de definitieve selectie – maar ik ga ter plekke nog niet te veel tijd besteden aan het bewerken. Dan ben je weer vooral met techniek bezig, dat komt later thuis wel. Ik wil op locatie in alle eenzaamheid lekker buiten bezig zijn.”

www.odermatt.nl ■